Пролетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 218 (1185) | СУБОТА, 20-га верасьня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . 30 кап.
3 месяцы . . . 90 „
6 месяцаў . . . 1 р. 80 „
1 год . . . 3 р. 30 „
АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ Х.

Кошт асобнага №—2 кап.

Да ведама Менскіх арганізацый ЛКСМБ і мобілізаваных у Донбас комсамольцаў, якія робяць пасадку ў Менску

Пасадка будзе ўтварацца на таварнай станцыі МББ чыгункі

Адпраўка эшалёну а 12 гадзіне дня

МІТЫНГ-ПРОВАДЫ

адбудуцца а 11 гадзіне раніцы на пляцы ля таварнай станцыі

Усе комсамольцы, уся працоўная моладзь Менску, вольныя ў гэты час ад працы—на провады таварышоў, мобілізаваных на штурм прарыву Донбасу!

Гэй, комсамолія фабрык, калгасаў, помні: 2000—шахтам Донбасу!

КОМСАМОЛЬСКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ ПЕРШАМУ ШТУРМАВОМУ!

Сёньня а 12-ай гадз. дня адпраўляецца першы

ШТУРМАВЫ ЭШАЛЁН КОМСАМОЛЬЦАЎ

ДЛЯ РАБОТЫ Ў ДОНБАС

Выканайце доўг бальшавікоў-ленінцаў

Наказ комсамольцам, мобілізаваным у Донбас

Донбас—усесаюзная качагарка, якая дае 75 проц. усёй вугальнае здабычы Саюзу, за апошнія дзесяць месяцаў не дадала 2.683.000 тон вугалю. Гэтая лічба з трывогаю навісла над прамысловымі гігантамі СССР. Недахоп вугалю—простая пагроза зрыву промфінпляну.

У сувязку з асабліва востраю патрэбнасьцю ў кваліфікаванай і некваліфікаванай рабочай сіле, для вугальнай прамысловасьці, ад забясьпечаньня якою ў значнай меры залежыць ліквідацыя прарываў, ЦК УсеЛКСМ пастанавіў мобілізаваць 30.000 комсамольцаў, накіраваўшы іх у Донбас для штурму прарываў.

Комсамол Беларусі ў гэты лік дае 2 штурмавыя эшалёны.

2000 лепшых, адданейшых комсамольцаў Донбасу—наш соцыялістычны падарунак бальшавіцкай пяцігодцы.

Сёньня адпраўляецца першы штурмавы.

Таварышы комсамольцы і адходнікі!

Шахты Донбасу—забой, лавы чакаюць вашага энтузіязму, комсамольскай напорнасьці, вашай волі тварыць соцыялістычныя справы нашай вялікай эпохі.

Інтарэсы партыі, інтарэсы рабочае клясы патрабуюць, каб Донбас, увашоў у трэці год бальшавіцкай пяцігодкі з выключнай напорыстасьцю.

Для выкананьня гэтага пачэснага абавязку партыя заклікала нас, комсамольцаў,—цьвёрдую апору партыі, надзейных барацьбітоў за ленінскую справу.

Таварышы комсамольцы, памятайце!

Комсамол Беларусі, пасылаючы сваіх лепшых таварышоў на гэты адказьнейшы фронт, чакае ад вас высокіх бальшавіцкіх тэмпаў работы.

Вы павінны дабіцца найбольшых, найвялікшых якасных паказчыкаў вытворчасьці працы. Высока трымаючы сьцяг соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва, будзьце першыя сярод першых па арганізацыі ў шахтах скразных брыгад, брыгад тэмпаў, плянава-операцыйных груп; штурмуючы прарывы, бярэце на буксір таварыша па забою, суседа па шахце.

Комсамольцы—штурмавікі!

Памятайце наш наказ: Абвясьціце самую бязьлітасную барацьбу за павышэньне працоўнай дысцыпліны, супроць рвацтва, разгільдзяйства, лодырніцтва, надбайнасьці, супроць няволыніцкіх тэмпаў работы.

Стварайце хвалю грамадзкай нецярпімасьці, ганьбуйце дэзэртыраў з соцыялістычнага фронту—лятуноў.

Справа гонару кожнага комсамольца—моцна трымаць у сваіх руках рычагі соцыялістычных варштатаў, упэўнена ісьці па шляху перамог цяжкасьцяй.

Памятаючы гэты бальшавіцкі абавязак, адказвайце на наказ комсамолу Беларусі поўнай соцыялістычнай контрактацыяй.

Выканайце доўг бальшавікоў-ленінцаў!

ЦК ЛКСМБ.

УЛІЧЫЦЬ ПАМЫЛКІ

У Донбасе прарыў! Донбас не дадаў краіне 2683000 тон вугалю. Гэта здарылася галоўным чынам з-за адсутнасьці рабочай сілы. Даць рабочых Донбасу!—**загадала партыя.** Комсамол праводзіць мобілізацыю 30.000 комсамольцаў для папаўненьня шахт Донбасу рабочай сілай. Комсамол Беларусі павінен даць 2.000 чалавек.

Сёньня адпраўляецца з Менску першы эшалён мобілізаваных у Донбас. Адпраўка мобілізаваных будзе працягвацца да 1-га кастрычніка. Часу засталося мала. Папярэднія вынікі работы па мобілізацыі паказваюць, што комсамольскія арганізацыі на месцох не ўсюды надалі мобілізацыі патрэбнае значэньне і не ўдзялялі ўвагі.

Шэраг арганізацый Барысава, Бягомля і інш. раёнаў яшчэ не растлумачылі комсамольцам політычнага значэньня мобілізацыі, не давёў разьвёрсткі ЦК да ячэек. Ня лепш справа і ў Гомелі, толькі надоечы райкомы абгаварвалі пытаньне аб мобілізацыі. У тых месцох, дзе праведзена належная растлумачальная работа, дзе расказана комсамольцам аб важнасьці мобілізацыі, там разьвёрстка ня толькі выканана, але і перавыканана,—Пухавіцкі раён і раёны былой Магілёўскай акругі і наадварот, дзе гэтай работы ня было, там мобілізацыі пагражае зрыў.

Усякай нашай непаваротлівасьцю карыстаецца клясавы вораг. Ён пускае чуткі нібы ў Донбасе голад і што туды ехаць, азначае на галодную сьмерць і г. д. (Чырвона-Слабадзкі раён). Комсамольскія арганізацыі ня далі гэтай вылазцы ворага належнага адпору. У Смалявіцкім раёне мелі месца факты, калі комсамольцы адмаўляліся ехаць у Донбас. Гэтым настроям таксама не давалі адпаведнага адпору.

Пералічанае ў першую чаргу тлумачыцца тым, што раённыя камітэты і ячэйкі на месцох мобілізацыю ў Донбас разглядалі не як політычную задачу, а як чарговую звычайную кампанію. **Гэта павінна быць улічана ўсімі арганізацыямі, дзе вярбоўка яшчэ працягваецца.**

Вярбоўка павінна быць масавай работай усёй комсамольскай арганізацыі і адпаведных савецкіх арганізацый, у першую чаргу чыгункі і Наркомпрацы. Між тым першыя дні мобілізацыі не даюць падстаў гаварыць хоць аб якой-небудзь увазе з боку гэтых арганізацый да мобілізацыі. Органы Наркомпрацы нават ня ведалі аб тым, што сёньня адпраўляецца першы эшалён, колькі чалавек, і калі-б ня брыгада „Комс. Украіны“ адпраўка 1-га эшалёну магла быць сарвана. Органы Наркомпрацы спадзяюцца, што ўсю работу правядзе вярбовачная брыгада. **Гэтым спадзяваньням на „авось“ павінен быць палажан канец.** Мобілізацыя ў Донбас—ёсьць адказьнейшая політычная задача, да яе трэба аднесьціся з усёй сур'ёзнасьцю і адданасьцю.

Комсамольскія арганізацыі павінны разгарнуць шырокую работу па мобілізацыі, і паслаць у Донбас сапраўды лепшых і політычна-сьвядомых комсамольцаў і маладых рабочых. Органы Наркомпрацы і чыгункі павінны забясьпечыць нормальную адпраўку мобілізуемых.

З усёй сілай абрушымся на опортуністых, якія недаацэньваюць важнасьці мобілізацыі ў Донбас. Нанясем руйнуючы адпор клясаваму ворагу, які імкнецца сарваць мобілізацыю шляхам распаўсюджваньня рознага роду хлусьні аб становішчы ў Донбасе.

Донбасу—патрэбны кадры. Комсамол Беларусі павінен поўнасьцю і ў тэрмін даць усесаюзнай качагарцы 2.000 комсамольцаў.

Мобілізацыя распачалася

Лепшых комсамольцаў у Донбас

Плешчаніцы, 19. *(Па тэл. ад нашага кор.) Плешчаніцкі РК ЛКСМБ распачаў мобілізацыю комсамольцаў на Донбас.*

Мобілізоўваюцца самыя лепшыя сілы. Але большасьць комсамольцаў дзякуючы калгасна-вытворчаму паходу знаходзіцца на раёне, дык мобілізацыя да 20 верасьня ня скончыцца.

Мобілізаваныя з Плешчаніцкага раёну з 1-м штурмавым ня змогуць выехаць. Яны выедуць 30 верасьня.

Гельфман.

Не праваліць вярбоўку!

Лёзьненскаму РК ЛКСМБ трэба мобілізаваць 20 комсамольцаў на працу ў Донбас. Заданьне рэальнае, але Лёзьненскі райком абмежаваўся толькі тым, што абгаварыў гэтае пытаньне на бюро РК і на нарадзе раённага актыву і вылучыў вярбоўшчыка тав. Кагана, які ў гэтым напрамку бязьдзейнічае.

Неабходна тэрмінова праверыць працу ўсіх комсамольскіх ячэек па пытаньню мобілізацыі 20 на Донбас. Кожная комсамольская ячэйка Лёзьненскага раёну павінна мобілізаваць па аднаму комсамольцу на Донбас. Часу засталося зусім мала, і калі Лёзьненскі РК ЛКСМБ абмяжуецца тым, што ўжо зроблена ў гэтым напрамку, то мобілізацыя 20 будзе сарвана.

Прожэктар

Мобілізавалі 30

Пытаньне аб пасылцы 15 комсамольцаў з Сьмілаўскага раёну было своечасова пастаўлена на бюро райкому, і ўжо разглядалася на сходах трох ячэек мястэчковай арганізацыі. Шляхам выклікаў адзін аднаго, ячэйка валенщчыкаў мобілізавалася цалкам. Ячэйка РЗЛ дала 16 чал. і ячэйка саўгасу „Сорп“ 14.

Комсамолец.

Опортуністы Іванчык

У Смалявіцкай комсамольскай арганізацыі ёсьць такія комсамольцы, якія адмаўляюцца самі і адгаварваюць іншых ехаць у Донбас. Напрыклад, комсамолец Іванчык з прычыны мобілізацыі на Донбас аднаго комсамольца, заявіў на бюро ячэйкі наступнае:

—Нічога райком комсамолу яму не зробіць, хоць ён і падыходзіць да пасылкі на Донбас.

Гэта опортуністычная недаацэнка важнага пытаньня павінна атрымаць рашучы адпор з боку райкому ВСМ.

Хрэн

Заданьне выканана

Мобілізацыю 30 лепшых комсамольцаў на Донбас для ліквідацыі прарыву Пухавіцкі РК ЛКСМБ выканаў.

Ня гледзячы на тое, што паведамленьне ЦК ЛКСМБ Пухавіцкі РК КСМ атрымаў са спазьненьнем, усё-ж была праведзена належная праца па ўсіх ячэйках. 17 верасьня ўжо мобілізаваны 30 лепшых, апраўдаўшых сябе і політычна вытрыманых комсамольцаў.

Акрамя гэтага выказалі згоду мобілізавацца і падалі заяву ў ячэйку 10 блізкіх комсамолу таварышоў з батрацка-бядняцкай моладзі.

Брыгадзір ЦК ЛКСМБ і „Ч. З.“ **Іванькоў**

У Барысаве абмежаваліся вылучэньнем брыгады

Барысаўскі раён па разьвёрстцы павінен даць 30 чалавек комсамольцаў у Донбас.

Райком вылучыў брыгаду для вярбоўкі і на гэтым супакоіўся. Між тым па ходу працы брыгады, якая яшчэ ніводнага комсамольца не завербавала, відаць, што вярбоўка на раёне будзе сарвана.

Кугель.

Данясеньні пасту „Ч. З.“ з заводу „Кастрычнік“

Першы крок зроблен

Брыгады, варштаты і зьмены далі перавыкананьне заданьня

Захаваньне і надалей такіх тэмпаў работы,—парука поўнай ліквідацыі правыву

291 тона шкла павінна быць вернута краіне

Раўняйцеся па лепшых

Узятыя рабочымі абавязацельствы аб ліквідацыі прарыву, у адказ на адозву ЦК, праводзяцца ў жыцьцё. Да 15 верасьня закантрактавалася за заводам да канца пяцігодкі 212 чал.

Штодзённая норма выпрацоўкі на верасень м-ц перавыконваецца. Так, 15 верасьня рабочыя 3 зьмены **т. т. Савінскі і Звадзінскі** на варштату № 2 замест 2800 штук шкла па пляну зрабілі 3030 штук, а за чатыры зьмены гэты-ж варштат замест 11200, даў 12305 шт. лямпавага шкла „пласкага гарэньня“ № 10.

З 16 варштатаў за 14 і 15-ае верасьня 7 перавыканалі заданьне па прамфінпляну, а астатнія, як і раней адстаюць. Перавыконваюць прамфінплян таксама і рабочыя шліфэрнага цэху. Гэтак, ударнік імя 3 году пяцігодкі —адкольшчык **т. Грукоўскі Васіль** па прамфінпляну павінен адкалоць 14500 штук у зьмену адкалоў-жа ён 12 верасьня 20910 штук, а 13— 21756 **штук.** Пры гэтым прамфінплянам допускаецца брак да паўтара процанта, а ў яго брак не дасягнуў і аднаго процанта.

Кандыдат партыі **т. Беразоўскі Антон,** замест плянавых 14000 штук, адкалвае **16-17 тыс. у дзень.** У першай зьмене выдувальнага цэху, у зьвязку з адозвай ЦК УсеКП(б), рабочыя дадаткова падпісаліся на 550 р. на пазыку „Пяцігодка—у чатыры гады“.

Опэрацыйны пост „Чырвонай Зьмены“ — Жыдовіч, Фінкельштэйн Іда, Беразоўскі, Кісель, Карп.

Рабкоры абвясьцілі сябе мобілізаванымі

16-га верасьня адбыўся сход рабкораў і юнкораў заводу. Сход абвясьціў сябе мобілізаваным на ліквідацыю прарыва ў і ўключыўся ва ўсесаюзны паход рабкораў.

Організавана юнкораўская брыгада „Чырвонай Зьмены“ у колькасьці 8 чалавек.

Жонкі рабочых—на ліквідацыю прарыву

На заводзе прарыў! Заклік ЦК УсеКП(б) перш за ўсё адносіцца да такіх заводаў. Узварушыліся рабочыя, а з імі і іх жонкі.

На агульным сходзе жон рабочых яны абвясьцілі сябе мобілізаванымі на ліквідацыю прарыву на заводзе. Яны аказваюць практычную дапамогу заводу. Уже 9 чалавек пачынаюць працаваць на заводзе. 17-га верасьня організуецца нядзельнік па ліквідацыі прарыву.

На сваім сходзе жоны рабочых заявілі:

—Прарыў на заводзе кладзецца чорнай плямай і на нас, таму мы прыложым усе сілы на ліквідацыю прарыву.

Зьняць з Беразінскага званьне энтузіястага

16 верасьня ў гуце (на другой зьмене) адбыўся прастой, вінавайцам якога зьяўляецца комсамолец-энтузіяст Беразінскі С. Працуючы ў якасьці бавачніка, ён наняў на сваё месца Рамашкіна Міхася, а сам пайшоў некуды. Шукалі Беразінскага, але не знайшлі.

А Рамашкін неўзабаве кінуў трубку і таксама пайшоў,—варштат застаўся без рабочага.

Трэба з Беразінскага зьняць званьне ўдарніка.

Сябра юнкораўскай брыгады—Я. П.

Сумная восень...
Рвачы прыляцелі

І зноў паляцелі...

Саюзшклофарфар мудрагельствуе, а ў выніку—ганебныя перабоі ў працы

Мы пісалі ўжо пра галавацяпскія распараджэньні Саюзшклофарфару, якое загадала распакаваць лямпы бяз кувэтак, а калі прыбылі кувэткі—распакаваць і зноў запакаваць. На сёньня мы прымушаны ізноў вярнуцца да гэтай справы.

Гэтае „мудрае“ распараджэньне прымусіла заводакіраўніцтва **спыніць работу малярнага і азарнага цэхаў,** перакінуўшы гэтых рабочых на распакоўку шкла. Дзякуючы **гэтаму на заводзе скапілася надта шмат паўфабрыкату, шклом завалены ўсе хады і выхады. Калі на працягу аднаго-двух дзён не разгрузіць завод, дык далейшы выраб шкла трэ' будзе спыніць**

Катастрофічнае становішча выклікана яшчэ і тым, што **няма дастатковай колькасьці кувэтак.** Яны вырабляюцца на заводзе „Цветметах“, а там прамфінплян выканан усяго на 47 проц. Такім чынам ёсьць небясьпека, што кувэткі ў далейшым будуць наступаць у абмежаванай колькасьці.

Неабходна зараз-жа шклоаб'яднаньню паставіць пытаньне перад Саюзшклофарфарам, каб ён прымаў лямпы бяз кувэтак, пры наяўнасьці металюргічнага крызісу гэта трэба зрабіць.

Каганская.

Працкевіч Іван закантрактаваў сябе за заводам

„Буду сапраўдным ударнікам“

У „Чырвонай Зьмене“ ад 14 верасьня ў старонцы заводу „Кастрычнік“ была зьмешчана заметка, у **якой** пісалася пра сакратара адной цэхавой ячэйкі Працкевіча Івана, **якога за прагулы рабочыя пазбавілі** званьня ўдарніка. Рэдакцыя атрымала ліст ад Працкевіча, у якім ён піша наступнае:

„У рэдакцыю газэты „Чырвоная Зьмена“.

У адказ на адозву ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і ЦК ЛКСМБ, я лічу сябе мобілізаваным, абавязуюся быць сапраўдным ударнікам і кантрактую сябе за заводам „Кастрычнік“ да канца пяцігодкі. Заклікаю пасьледваць майму прыкладу ўсю моладзь заводу.

Іван Працкевіч“.

Па сьлядох ліквідацыі акруг

Раёны патрабуюць максымуму ўвагі

Забясьпечыць узмацненьне раёнаў—неадкладная баявая задача

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б аб ходзе ліквідацыі акруг і ўзмацненьні раёнаў ад 16-IX-30 г.

Заслухаўшы паведамленьне аб ходзе ліквідацыі акруг і ўзмацненьні раёнаў, Бюро ЦК КП(б)Б констатуе:

а) Ня гледзячы на ўстаноўлены ЦК тэрмін ліквідацыі акруг (15-га верасьня) і неабходнасьці перабудовы работы ўсіх цэнтральных устаноў у напрамку непасрэднага абслугоўваньня раёнаў, устанаўленьня цеснае сувязі і ўзмацненьня кіраўніцтва, сувязь і кіраўніцтва раёнамі яшчэ дагэтуль застаюцца незадавальняючымі;

б) Дырактывы ЦК аб узмацненьні раёнаў работнікамі, як партыйнымі, так і беспартыйнымі спэцыялістамі, выкананы недастаткова;

в) У самым разьмеркаваньні кіруючых работнікаў і акруговага актыву былі допушчаны направільнасьці, якія месьцяцца ў тым, што значная чыстка кіруючых работнікаў накіравана ў больш блізкія і знаходзячыяся пры чыгунцы раёны, у той час калі ў найбольш аддаленыя і больш слабыя раёны кіруючых работнікаў накіравана мала;

г) значная частка важных вучасткаў работы ў цэлым шэрагу раёнаў не забясьпечана работнікамі.

Выходзячы з гэтага, Бюро ЦК ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Прапанаваць усім цэнтральным установам пад асабістую адказнасьць кіраўнікоў неадкладна наладзіць непасрэдную сувязь і жывое кіраўніцтва раённымі організацыямі, камандараваўшы адказных працаўнікоў цэнтральных устаноў на раёны і аказаўшы ўсямернае садзейнічаньне раёнам у комплектаваньні апарату, асабліва далёкіх раёнаў.

2. Оргінструктарскаму і аддзелу кадраў ЦК у дакадны тэрмін праверыць разьмеркаваньне кіруючых работнікаў у мэтах перасоўкі некаторых адказных работнікаў у найбольш аддаленыя і слабыя сельскія раёны.

3. У сувязі з вялікім недахопам работнікаў у шэрагу галін працы, асабліва ў найбольш аддаленых раёнах, Бюро ЦК лічыць неабходным:

а) У дакадны тэрмін аддзелу кадраў ЦК праверыць актыў былых акруговых гарадоў з мэтай дадатковай перакідкі работнікаў на раёны;

б) Культпропу ЦК забясьпечыць датэрміновы выпуск старшых курсаў Комвузу і Белсектару Універсытэту Нацмен. Заходу да 1-га студзеня 1931 г. з тым, каб ... пускнікі цалкам былі накірава... на раёны;

в) оргінструктарскаму і адд... кадраў ЦК організаваць курсы ... лучэнцаў ня менш чым на 100 ... лавек вылучэнцаў-рабочых, для па... рыхтоўкі іх на раённую работу, ... 1-га студзеня 1931 г.

4. У час пленуму ЦК КП(... правесьці нараду сакратароў РК ... пытаньню аб становішчы раён... апаратаў і мерапрыемствах па ўзма... неньню раёнаў работнікамі.

5. Оргінструктарскаму адд... ЦК распрацаваць у дакадны тэр... шэраг мерапрыемстваў па ўзма... неньню жывой сувязі з райкома... У прыватнасьці організаваць у ... жэйшы час інструктарскія абсьл... ваньні шэрагу раёнаў і сысці... тычныя выезды членаў ЦК і ... у раёны. Таксама неадкладна ор... нізаваць работу інформ. сэктару ... з такім разьлікам, каб забясь... чыць своечасовае рэагаваньне ... ўсе пытаньні, якія ставяць раё... мы, распрацаваць характарыст... становішча раёнаў і г. д. Адд... кадраў ЦК, оргінструктарскаму ... культпропу распрацаваць вучот ... руючага складу раённых работ... і характарыстыку складу.

Бюро ЦК абвяшчае акруговыя ... мітэты партыі распушчанымі з ... верасьня.

6. Культпропу ЦК організаваць ... ўсіх цэнтральных газэтах сыст... тычнае асьвятленьне становішча ходу важнейшых гаспадарча-па... тычных кампаній у раёнах, па... лічыць сетку карэспондэнтаў у ... ёнах і ўзмацніць сувязь цэнтр... ных газэт з раённымі партыйн... організацыямі.

7. Прапанаваць фракцыям саюзаў Саўгандальслужачых, Раб... лесу і Працасьветы безадкладна ... гарнуць работу сярод спэцыяліс... у мэтах накіраваньня іх на ра... ную работу і прыняць меры ... дзейнічаньня да тых работнік... якія злосна адмаўляюцца ехаць ... раёны.

8. Паказаць РК КП(б)Б на нес... ходнасьць узмацненьня раённ... апарату шляхам вылучэньня ... шых работнікаў на мясцох.

9. Даручыць оргінстр. адд. у ... кадны тэрмін укомплектаваць ... рат ЦК інструктарамі.

10. Даручыць кіраўнікам ... устаноў правесьці вучот работнік... сваіх устаноў у раёнах.

„Альбо ў сэктар, альбо аддай комсамольскі білет“

„НОВЫЯ“ МЭТАДЫ ПРАЦЫ ЯЧЭЙКІ КОМСАМОЛУ ВАГОННЫХ МАЙСТЭРНЯЎ, ст. МЕНСК

Лепшая ў свой час ячэйка вагонных майстэрняў зараз стала горшай. Правалена соцспаборніцтва. Развалены ўдарныя брыгады. Сярод лятуноў і прагульшчыкаў значнае месца займаюць комсамольцы. Антысэміты і вялікадзяржаўныя шовіністыя не атрымліваюць адпору. У гэтым вінаваты партыйная ячэйка і Кастрычнікаўскі **райком комсамолу.**

Мы патрабуем безадкладнага вылучэньня камісій з боку райкому комсамолу для дэталёвага вывучэньня стану ячэйкі. Ячэйку трэба аздаравіць.

Слова за Кастрычнікаўскім РК ЛКСМБ.

ГЭТА БЫЛО КАЛІСЬЦІ

Калісьці ячэйка вагонных майстэрняў ст. Менск была адной з лепшых ячэек Менску ў справе разгортваньня соцспаборніцтва, у барацьбе за выкананьне прамфінпляну і выкананьне ымерпікаў. Ня тое сёньня. Тое, што робіцца зараз у ячэйкі прымушае біць трывогу.

У прадапошнюю праверку соцспаборніцтва за лепшую работу прэміявана 13 комсамольцаў, у апошнюю—з 75 прэміяваных рабочых—прэміяваны адзін комсамолец. Соцспаборніцтва сярод комсамольцаў шпарка ідзе па „патухаючай крывой“. З трох комсамольскіх брыгад не засталося ніводнае. У рабоце профсаюзаў, вытворчых нарад і камісій ніхто з комсамольцаў удзелу не прымае.

ГУЛЬТАІ І „ЛЯТУНЫ“ АТРЫМАЛІ АМНІСТЫЮ

Ды і ў сваіх ячэйковых справах пануе поўная неразьбярыха і „мярцьвечына“. У час перавыбарчай кампаніі ніякай самаправеркі ня было разгорнута. Самаправерка выявілася толькі ў тым, што складзены былі брыгады, якія сабралі лічбы для дакладу. Перавыбары прашлі без усякай крытыкі і самакрытыкі. Наогул самакрытыка ў ячэйцы адсутнічае.

Ячэйка не абвясьціла вайны прагульшчыкам і гультаём. Комсамолец **Марчык** быў звольнен з працы за прагулы. Бюро ячэйкі на працягу чатырох месяцаў не рэагавала на гэты факт. Толькі нядаўна, пад настаяньнем некаторых комсамольцаў, прагульшчык Марчык быў выключан з комсамолу. Комсамолец Горын звольніўся з работы з тае прычыны, што яму „мала плоцяць“. Вакол гэтых фактаў працтва і нелысцыплінаванасьці ячэйка грамадзкае думкі не ўзьняла.

ЯСНА І БЯЗ КОМЭНТАРЫЯ

Аб новых мэтадах і формах працы тут ніякага ўяўленьня няма. Доведзем можа служыць сход ад 10-га верасьня. На парадку дня была разьбіўка па сэктарах. Падняўся сакратар ячэйкі і заявіў:—„Я зараз перапыняю сход, кожны прысутны павінен зараз-жа падыйсьці да мяне і запісацца ў які-небудзь сэктар. Той хто ня хоча запісацца, хай аддае мне комсамольскі білет“. Спадзяемся, што комэнтарыяў да гэтага не патрэбна.

Ніякай інтэрнацыянальнай работы не праводзіцца. Выпадкам антысэмітызму не даецца адпору. Аб беларусізацыі і гавораць непатрэбна. Аб ёй у нас ні слуху ні духу. Адсутнічае якая-б там ні была работа сярод беспартыйных. Комсамольцы амаль зусім не разьбіраюцца ў сучасным гаспадарчым і політычным становішчы краіны. Аб колектывізацыі сельскай гаспадаркі аб нашых часовых цяжкасьцях—пытаньне ні разу не ставілася. Гэтыя пытаньні для комсамольцаў незразумелы.

ПАРТ'ЯЧЭЙКА ПРЫМАЕ „ДА ВЕДАМА“

Зразумела, што ў склаўшымся становішчы вінавата і партыйная ячэйка, якая за ўвесь час толькі раз заслухала справаздачу сакратара комсамольскай ячэйкі (месяц ў б таму назад) і прыняла справаздачу „да ведама“.

Партпрымацаваныя комсамольскіх сходаў не наведваюць і ў рабоце ... дапамагаюць. Наадварот—быў выпадак, калі партпрымацаваны выступіў на сходзе з блытанай устаноўкай ... ковай буржуазіі і арыстократыі.

Комсамолец.

Судовая справа групы былых беспрытульных

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

ГЕРОІ БЯЗДУШНЫХ ЗЬДЗЕКАЎ СПРАЎЛЯЮЦЬ УРАЧЫСТАСЬЦЬ

Яны і надалей могуць працягваць зьдзекі—ім на гэта дадзен ордэр Віцебскім судом

Мы патрабуем ад прокуратуры рэспублікі адмяніць політычна шкодны прыгавор Віцебскага суду і прыцягнуць да судовай адказнасьці Дамброва, Мураўскага і Шэмялёва

Мы ў некалькіх нумарох пад рад пісалі аб нячуваных зьдзеках з боку кіраўнікоў Віцебскага заводу „Чырвоны Мэталісты" ДАМБРОВА, МУРАЎСКАГА і інш. над беспрытульнымі Друянам і Цімчанкам. Гэтыя бясчынствы тварыліся на вачох партый- і комсамольскіх колектываў і завкому. І гэта ўсё праходзіла міма іх увагі, што об'ектыўна садзейнічала працягваньню зьдзекаў.

Гэтымі днямі справу разглядаў Віцебскі суд, які замест таго, каб стаць на абарону беспрытульных і пакараць тых, хто над імі зьдзекваўся, фактычна стаў на абарону Мураўскага, Дамброва і Шэмелева—вiноўнікаў зьдзекаў. Вынесен прысуд:— „ПАДСУДНЫХ ДАМБРОВА, МУРАЎСКАГА І ШЭМЕЛЕВА АПРАЎДАЦЬ З-ЗА НЕДАКАЗАНАСЬЦІ АБВІНАВАЧВАНЬНЯ".

Ітак, выезды партыйнай камісіі, пастанову бюро Віцебскага райкому партыі, пастанову бюро акругкому комсамолу, якія падцьвярджалі поўнасьцю наяўнасьць нечалавечых адносін і зьдзекаў над беспрытульнымі,—віцебскія судзьдзі СКАСАВАЛІ. Абвінавачваньні не даказаны. Дамбровы, Мураўскія і Шэмялевы могуць і надалей працягваць зьдзекі, ЯНЫ НА ГЭТА АТРЫМАЛІ ОРДЭР АД ВІЦЕБСКАГА СУДУ. Недарма апраўданы Дамброў адразу-ж пасьля суда заявіў Друяну: „ПАКУЛЬ МЫ БУДЗЕМ НА ЗАВОДЗЕ, ДЛЯ ЦЯБЕ ТАМ МЕСЦА НЯ БУДЗЕ".

Мы лічым, ПРЫСУД СУДУ НЯПРАВІЛЬНЫМ І ПАТРАБУЕМ ЯГО БЕЗАДКЛАДНАГА ПЕРАГЛЯДУ. Тыя, хто сваімі зьдзекамі зрывае барацьбу з беспрытульнасьцю, павінны быць пакараны рэволюцыйным судом.

МЫ ЗЬВЯРТАЕМСЯ ДА ПРОКУРАТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЗАДКЛАДНА ЎМЯШАЦЦА Ў ГЭТУЮ СПРАВУ. МЫ ПАТРАБУЕМ НЯ ТОЛЬКІ АДМЯНІЦЬ НЯПРАВІЛЬНЫ ПРЫСУД, АЛЕ ПРЫЦЯГНУЦЬ ДА АДКАЗНАСЬЦІ ТЫХ, З ВІЦЕБСКАГА СУДУ, ЯКІЯ ЗМАЗАЛІ КЛЯСАВЫ ПОЛІТЫЧНЫ СЭНС СПРАВЫ.

Прысуд вынесен:

— З-за недаказанасьцю, грамадзян: Дамброва, Мураўскага, Шемялева—апраўдаць...

У залі пачуліся рэдзенькія воплескі.

На лаве падсудных: Дамброў, Шэмялеў і Мураўскі. Усім ім прад'яўлена абвінавачаньне па 196 артыкулу Кр. К.

Вось і ўсё. Больш аб гэтай справе ні ў мясцовай газэце, ні ў заводзкай ні слова.

Слуханьне справы пачалося а 12-ай гадзіне. У гэты час, у вялікай залі клюбу металістых, акрамя сьведак, было 24 чалавекі, якія цікавіліся ходам справы.

У залі на першай лаве сядзяць падсудныя. Яны весела ўхмыляюцца.

На сцэне: абаронца Шулькін і судзьдзі грамадзкі абвінаваўца Баркоўскі.

Суд ідзе

Пачынаецца допыт падсудных. Усе, як адзін, не прызнаюць сябе вінаватымі, усе, як адзін, спакойна, не хвалюючыся, расказваюць аб сваёй рабоце. Толькі Дамброў часам становіцца глухім. Калі тав. Баркоўскі задае яму пытаньне: Ці знаёмы ён з пастановай партыі аб кадрах, ён бы ня чуе падыходзіць да другога канца сцэны, думае і, нарэшце, адказвае;

— Не... Я яшчэ не пасьпеў азнаёміцца...

Такім чынам прайшоў увесь допыт падсудных.

Людзі з лавы падсудных відаць, былі ўпэўнены, што іх апраўдаюць, відаць было, што людзі з тварамі вялікіх чанікаў на справе надзвычайна грубыя, бяздушна фармальныя людзі, якія здольны, як хамэльён, перафарбоўвацца, мяняць твар.

Трагікомэдыя

Допыт падсудных скончыўся. Яны спакойна ўселіся на лаве. Выклікаецца першы сьведка, пацярпеўшы Друян.

Тут пачынаецца першы акт трагікомэдыі. Але першы акт, пакуль Друяна, быў трагэдыяй. Перад судом смуглы, шырокаплечы, рухавы хлопец Друян. Ён звычным голасам апісвае шлях свайго жыцьця, шлях, які потым ператвараецца ў тэму для комэдыі.

— У 1928 годзе я вышаў з Слуцкага дзіцячага дому. Калі я папаў на завод, там доўгі час мянялі інструктароў і як трэба ня вучылі. Памяшканьня для жыцьця ня было. Нам далі кватэру без дзьвераў і вокан, там мы мерзьлі. У гэтай кватэры мы жылі маленькай комунай. Потым нам выдалі дровы, але на заводзе пачалі вылічваць за дровы толькі з мяне, бо я быў старшынёй комуны.

На заводзе мы сустрэлі самыя варожыя адносіны. Нас называлі злодзеямі і жулікамі.

У красавіку 1929 г. мяне накіравалі на першы завод, дзе я цягаў жалеза і ламаў чыгун. Праз некаторы час гэта праца падарвала мой організм і я атрымаў грыжу. Пасьля доўгай хваробы і опэрацыі мяне ізноў накіравалі ў вучнёўскую брыгаду.

Была цёмная зімовая ноч...

Тут ізноў пачынаецца галадоўка. Жыць ня было магчымасьці. Нам прыходзілася красьці. Кожны дзень мы кідалі жрэбі і адзін ішоў. Аднойчы жрэбі выпаў Дуброўскаму, Дуброўскі пакінуў пісульку, у якой пісаў, што „рэволюцыі патрэбны былі нашыя Ванькі, а мы не патрэбны...". Мы больш яго ня бачылі, ён скончыў жыцьцё самагубствам. Другі наш таварыш Краўцэвіч ідзе красьці, яго ловяць і ссылаюць у Салаўкі. Мы не маглі так жыць і мы пісалі ліст на імя тав. Сталіна. Ліст прыйшоў назад на расьсьледваньне, а пасьля недзе зьнік. Тады нас пасалі ў дом адпачынку і на гэтым справа заціхла. Потым пачынаецца старое жыцьцё. Дождж, холад. Вакзал... Мы сустракаемся з новымі людзьмі, нас затрымлівае крымвышук, пачынаюцца спазьненьні і так ідзе жыцьцё.

28-га лютага 1930 г., была цёмная зімовая ноч. А 1-ай гадзіне ўночы нас выгналі з вакзалу на вуліцу. Голыя і босыя мы ня мелі куды дзецца. Я бяру вяроўку і закідаю пятлю на шыю. Група рабочых выпадкова выратавала мяне ад сьмерці. Я пасьля праляжаў 10 дзён у больніцы.

Калі я вышаў з больніцы, мяне паставілі на зьдзельную працу да майстра Дамброва. Першы месяц я зарабіў 74 руб., іх я атрымаў. Потым я стаў працаваць у комуне з Цімчанкам. Не спадабалася гэта Дамброву. Ён стаў перакідваць мяне на розныя зьмены. Вячэрнюю працу ня ўлічвалі, і, ня гледзячы на ўсе абяцаньні Дамброва плаціць за вячэрнюю працу, мне не заплацілі і занесьлі на чорную дошку, як прагульшчыка. А потым, калі да Дамброва папаў наш нарад, ён у прысутнасьці рабочага Сьлесаранка парваў нарад са словамі:

— Ён будзе ў мяне памятаць!

Пасьля гэтага па заводзе пускаюцца чуткі, што я сын служкі духоўнага культу.

Іншыя гаварылі, што сын палкоўніка, ў кожны імкнуўся чым-небудзь аганьбіць мяне, бо ўсе ведалі, што я беспрытульны... Член цэхпрофбюро, якому я падаў заяву, доўга марынаваў яе і імкнуўся вызваць усю гэтую справу.

Тут пачынаецца другі акт трагікомэдыі,—комэдыя.

Апавяданьне Друяна скончана. Суд прыступае к допыту. Друян з сьведкі ператвараецца ў падсуднага. Абаронца Шульекін пускае ў ход розныя сродкі, каб збіць кірунак яго думак, каб заблытаць яго. Сам суд ператварае справу ў комэдыю. Характэрны адзін з многіх момант.

У сваіх паказаньнях Друян казаў, што ён 1912 году нараджэньня. Тут пачынаецца перакрэсны агонь.

— Як-жа табе было 16 год, калі з санітарнай анкеты відаць, што важыш 4 пуды(!?).

— Як-жа ты галадаў, калі ты ўдзельнічаў у драмгуртку?..

Так прайшоў амаль увесь допыт.

На працягу далейшага допыту высьветлілася, што намесьнік дырэктара Мураўскі звольніў групу дзяўчат з заводу толькі за тое, што ім няма 18 год і яны павінны былі працаваць 6 гадзін у дзень, Мураўскі пагражаў міліцыяй і груба-бюрократычна адносіўся да рабочых.

„Мудрасьці" абаронца Шулькіна

З допыту было відаць, як абаронца Шулькін рознымі праўдамі і няпраўдамі імкнуўся выгарадзіць падсудных, зваліўшы ўсю віну на Друяна. Характэрны адзін момант. Пры допыце сьведкі земляка Друяна між Шулькіным і сьведкай адбыўся наступны дыялёг:

— Скажаце, сьведка,—кажа Шулькін,—вы не ведаеце кім быў бацька Дур'яна (паміж іншым, Шулькін увесь час ужываў Дур'ян—замест Друян).

— Ведаю, чаму-ж не,—кажа сьведка,—бедняком.

— Скажэце, а вы не чулі, каб ён быў політкатаржанінам, каб яго растрэльвалі, вешалі, падвешвалі і інш.?

— Не, ня чуў.

— Дык кім-жа ён быў?

— Бедняком, красільшчыкам, вокны фарбаваў.

— Дык вы кажаце, што ён быў карабейнікам, гандляром.

— Не,—красільшчыкам, бедняком.

— Ну, так, зразумела,—карабейнікам. Я скончыў...

Потым прыступілі да спрэчак бакоў. Грамадзкі абвінаваўца тав. Баркоўскі правільна ахарактарызаваў стан заводу, які прывёў да такіх вынікаў. Абвінаваўца патрабаваў суровага прысуду. Абаронца Шулькін імкнучыся паказаць сваю кваліфікаванасьць, адзначыў некомпэтэнтнасьць Баркоўскага ў юрыдычных справах, адвергнуў 196 артыкул, размалёўваў падсудных як сьвятых вялікамучанікаў і стаў ліць брудныя памыі на галаву Друяна. Твар чырванеў ад тых спосабаў, якімі абаронца імкнуўся аганьбіць Друяна.

З яго слоў Друян ператвараецца ў найвейшага шкодніка, рвача, п'яніцу, распусьніка, які прыводзіць на дом проститутак, які прадае ім сваю вопратку,—у стварэньне, аб якім ня варта гаварыць.

Энэргічны, рухавы Друян ня мог спакойна сядзець у залі. Рэзкае колкае слова кулявай вырвалася з яго вуснаў:

— Мерзавец!..

... І гэта было адпаведным акомпаніментам да слоў Шулькіна.

Суд скончыўся...

Суд скончыўся. Скончыўся суд, які быў формальна—бюрократычны. Скончыўся суд, кіраўнікі якога за сугуба „вытрыманымі" правіламі ня ўбачылі клясавага сэнсу справы. Але наш суд,—суд пролетарскай грамадзкасьці,—яшчэ ня скончыўся, бо ён не пачынаўся.

Бывае так. Чалавек тоніцца. Ён апускаецца ў ваду, яго цягне ўніз, ён жадае вырвацца, ён хоча ўверх—у паветра, да сонца. Кіньцеся ў ваду,—і вы яго выратуеце; кіньце саломінку,—ён разам з ёю патоне.

Гэтага не зразумелі людзі, якія завуцца рабочымі і кіраўнікамі „Чырвонага Мэталістага".

Мы не можам браць пад поўную абарону Друяна і Цімчанка. Гэтых людзі, якія расьлі і разьвіваліся ў дні боек, у дні нашай завірухі, захапілі шмат чаго з старога, гнілога.

З іхняга боку мы ня мелі адданасьці, вытворчасьці комсамолу, нашай сучаснасьці. Але што магло выхаваць гэтую адданасьць у іх:

Замест сяброўства і зацікаўленасьці, таварыства і дапамогі,—халоднае бяздушша, адзіноцтва, дажджы... вокзал... сьмерць...

Перада мною ліст Цімчанка. Пісаў ён гэты ліст 4-га ліпеня гэтага году з крымвышуку гор. Невелю. „Письмо другу Друяну Майсею, ад М. Т.". У гэтым лісьце Цімчанка расказвае:

„Здравствуй дорогой товарищ Друян. Как ты там работаеш, пиши мне все подробно. Дорогой товарищ Друян, я пишу тебе письмо из города Невеля. Ну, Друян слушай.

Когда меня забрали за булку хлеба, то подержали меня там 4 дня, после чего я вышел из уголовного розыска, переночевал на станции и на утро 23 июля поехал в город, чтобы достать денег на шамовку. Но я проехал станцию городок и меня поезд завез в гор. Невель и я там прожил 3 дня, с 23 по 26 июля. 27 числа я продал пиджак и хотел уехать назад в Витебск, но меня задержали и отвели в Невельское ГПУ...".

Вось тыя ўмовы, якія былі складзены на заводзе і прывялі да вынікаў.

Гэта было пасьля таго, як хлопцы зарабілі каля 100 рублёў і Дамброў, спасылаючыся на тое, што нарад не быў падпісаны, парваў яго і заплаціў па 18 рублёў 64 кап. у месяц. І гэтыя адносіны, гэтыя комбінацыі прывялі да таго, што Цімчанка ў канцы ліста піша:

... „Дорогой товарищ Друян, подними на ноги весь заводский комитет и комсомольскую ячейку, чтобы они приехали в Невель и выручили меня. Ну, а если они этого не сделаюе, то я даю тебе честное слово, что я повешусь на решетке. Володька погиб ни за что. Дубровский погиб и Кравцов погиб, так пусть погибну и я...

... Спеши на выручку. Досвиданье, Друян. Открой мой шкап и складй все инструменты в ящик и вдай в центральный склад...".

Мы не апраўдалі ўчынак Цімчанкі, але мы лічым неабходным адзначыць на той факт, што гэтыя людзі, якія словамі Шулькіна сталі распусьнікамі і п'яніцамі, седзячы за кратамі, думаюць аб сваіх інструмэнтах, спадзяюцца на дапамогу заводу.

Юрыдычны суд скончыўся. На лаве падсудных сядзела бюрократычная частка організму заводзкага колектыву.

Мы прысудам не задаволены. Такі прысуд ня можа паляпшыць каляен беспрытульных адносінам да справы выхаваньня падрастаючага пакаленьня.

Хто даў людзям права апраўдваць тых, якія сваімі дзеямі штурхалі на злачынствы і сьмерць маладых хлопцаў, тых, якія на сваёй сьпіне вынесьлі цяжкасьці нашай барацьбы.

Мы патрабуем не формальна-юрыдычнага суда, каб на лаве падсудных сядзелі ня тыя тры рабочыя, якія там апынуліся.

Мы пытаемся, чаму ня была ўзьнята грамадзкая думка вакол гэтага пытаньня? Чаму мясцовы і цэнтральны друк з межаваўся сухімі абвесткамі і ў залі суда было толькі 29 рабочых заводу? Дзе астатнія?

Гэты прысуд ня зможа здаволіць нашу грамадзкасьць. Мы патрабуем перагляду справы з прыцягненьнем да адказнасьці тых людзей, якія абмежаваліся гэтай трагі-комэдыяй і нічога не зрабілі для ўзьняцьця грамадзкай думкі, не прыцягнулі да адказнасьці людзей, што змазвалі гэтую справу і ператварылі яе ў прыемнае відовіска.

Юрыдычны, формальны суд скончыўся. Але суд мас, суд грамадзкасьці, суд над тымі, каго ў залі суда і ня было, павінен пачацца.

Гэтага мы чакаем!

Л. Глезэр.

Прысуд няправільны

Рабочыя і моладзь абураны прысудам

На заводзе „Чырвоны Мэталісты" 14-га верасьня слухалася справа па абвінавачваньню намесьніка дырэктара заводу Мураўскага, загадчыка цэху Дамброва і прадстаўніка РКК Шэмялёва ў зьдзеках над беспрытульнымі Друяным і Цімчанка. Суд праходзіў бяз удзелу грамадзкасьці. За выключэньнем вывешваньня адной маленькай афішы, ніякай растлумачальнай работы і складаньня грамадзкай думкі вакол суда не было.

Абвінавачаныя Мураўскі, Дамброў і Шэмялёў апраўданы судом. На судзе было ўсяго 15-20 рабочых заводу.

Рабочыя заводу і асабліва моладзь абураны прыгаворам суда, які апраўдаў падсудных, гэтым самым даў повад і надалей працягваць зьдзекі над беспрытульнымі.

Рабочы заводу „Чырвоны металісты"—БАГАНАЎ.

700 рублей выкінулі... а жадаюць яшчэ...

Ня так даўно ў „Чырвонай Зьмене" быў зьмешчаны артыкул адносна ф-кі „Чырвоны Тэкстыльшчык" (Барысаў), які сігналізаваў аб поўным шэрагу прарываў у рабоце фабрыкі, аб бязьдзейнасьці адміністрацыі, фабкому, халатных адносін тэхнічнага пэрсоналу і г. д.

Але для адміністрацыі гэты допіс не зьявіўся сапраўдным сыгналам для паляпшэньня работы.

І як вынік і па сёньняшні дзень працягваюцца факты безгаспадарнасьці і галавацтва. Адміністрацыяй была заключана ўмова на пераабсталяваньне фабрыкі з найкім тэхнікам Шорыным. Тэхнік Шорынаў устанавіў так варштаты, што на іх ні ў якім разе нельга працаваць.

Набудаваны фундамант для ўстаноўкі варштату на які было затрачана 700 рублёў, аказаўся зусім няпрыгодным. Зараз тэхнічны пэрсонал маркуе ўстанавіць варштаты на дашчатнай падлозе. Але рабочыя гавораць, што гэтага дапусьціць нельга, бо мэханічныя варштаты маюць вялікую вагу і працаваць на падлозе ня змогуць.

С. Т.

На І усебеларускім політэхнічным зьезьдзе

Рашэньні зьезду ператварыць у практычную справу

Спрэчкі па дакладу тав. ДАРДАКА

Т.т. Калеев і Глушакоўскі гавораць — трэба зараз-жа рэарганізаваць існуючую сыстэму падагагічнай асьветы ў адпаведнасьці з запатрабаваньнямі сучаснага парадку.

Трэба перагледзець праграмы, трэба ўстанавіць вытворчую практыку на заводах, фабрыках, у саўгасах, калгасах студэнцтва, каб такім чынам падрыхтаваць новыя кадры педагогаў політэхністаў. Трэба разгарнуць і завочнае навучаньне па перападрыхтоўцы. Трэба арганізаваць шэраг курсаў для настаўніцтва. Трэба арганізаваць цэлы шэраг лекцый па тэхніцы па тых навуках, якія вывучаюць нашу вытворчасьць. Трэба арганізаваць спэцыяльныя вытворчыя сэмінары ў раёнах трэба шырэй разгортваць работу па арганізацыі вытворчых экскурсій на прадпрыемствы, у калгасы і саўгасы. Тав. Глушакоўскі лічыць, што курсы для перападрыхтоўкі настаўніцтва трэба пачыніць пры БТНУ, пры сельска-гаспадарчай Акадэміі, пры навукова-дасьледчых інстытутах.

У спрэчках некаторыя таварышы змесцавалі тыя практычныя дасягненьні ў галіне сувязі школ з прадпрыемствамі, якія былі ў мінулым годзе. Тав. Пішнічаны, з г. Барысава, гаворыць, што іхняя школа была прымацавана да фабрыкі „Бярэзіна". Вучні школы працуюць амаль на ўсіх цэхах па 4 гадзіны ў тыдзень. Вучні былі разьбіты на 7 брыгад, кожная брыгада працавала ў пэўным вызначаным дзень і мела спэцыяльным вызначанага кіраўніка брыгадзіра. Напрыклад, у каробачным цэху адна работніца працуе на двух варштатах. Мы дагаварыліся, кажа тав. Пішнічаны, з фабрыкай такім чынам, што да работніцы гэтай даддецца яшчэ адзін вучань, які дапамагае гэтай работніцы працаваць на другім варштаце. Зразумела, што дзеці працуюць не ўсёды ў адным цэху, яны цэхі мяняюць. Звычайна быў узяты такі прынцып, што дзеці 5-й групы працавалі ў драваапрацовачным цэху, 6-й групы ў металаапрацоўчым, а 7-й там, дзе больш складаныя машыны. Восьмая група працавала на электрастанцыі. Ва ўсёй нашай рабоце мы імкнемся зьвязаць навучаньне з вытворчасьцю. Дзеці выконваюць вялікую грамадзкую работу на фабрыках і заводах. У справе перападрыхтоўкі настаўніцтва мы намячаем прымацаваньне настаўнікаў да заводаў, і фабрык, і скарыстаньне інжынэрна-тэхнічных сіл для дапамогі настаўнікам у вывучэньні вытворчых тэхналёгічных працэсаў.

ОРГАНІЗАВАЦЬ УСЕБЕЛАРУСКІ ШТАБ ПА ПОЛІТЭХНІЗМУ

Такі штаб нам неабходны

З вялікаю прамоваю выступіў прадстаўнік НКАсьветы РСФСР тав. Шрацінскі. Тав. Шрацінскі кажа, што вырашыць праблему політэхнізацыі аднымі сіламі Наркамасьветы нельга, Наркамасьветы рэцэптаў канкрэтнага характару поўнасьцю даць ня можа. Да справы політэхнізацыі трэба прыцягнуць інжынэраў, навуковых працаўнікоў, мэтодыстаў і г. д.

У праграме нашай партыі адносна політэхнізацыі сказана, што політэхнізм гэта знаёмства з галоўнейшымі выгалядамі вытворчасьці. Восьчаму прымацаваньне школы да вызначанай вытворчасьці яшчэ не вырашае праблемы політэхнізацыі. На базе адной вытворчасьці мы політэхнізму ў школах ня створым. У сувязі з гэтым паўстае пытаньне, як ва ўмовах Беларусі зрабіць усё магчымае, каб вучні маглі знаёміцца з цэлым шэрагам вытворсты. Тут бязумоўна, на дапамогу павінна прыйсьці складаньне вытворчага профілю раёну. У складаньні гэтага профілю павінны прыняць удзел інжынэры, тэхнікі, аграномы і г. д. Вытворчы профіль раёну павінен адбіваць мерапрыемствы, якія могуць быць скарыстаны для мэтаў політэхнічнага выхаваньня.

Тав. Шрацінскі кажа, што для прапрацоўкі ўсіх практычных пытаньняў політэхнізацыі трэба арганізаваць Усебеларускі штаб па політэхнізму, як сталы працуючы орган, які павінен арганізаваць аператыўную работу і распрацоўку мэтадычных пытаньняў. Пры гэтым штабе павінны быць арганізаваны сэкцыі па прапрацоўцы важнейшых галін прамысловасьці: сэкцыя па металю, па тэкстылю і г. д. Трэба перад штабам паставіць задачу вырашыць наступныя праблемы: распрацоўка ўводнага курса ў дануюю вытворчасьць, распрацоўка праграм, стварэньне схэмы школьнага музэю і выстаўкі, складаньне папулярных брашур для вучняў аб данай вытворчасьці і г. д. Вось у асноўным канкрэтныя задачы, якія павінны стаяць перад сэкцыямі штабу.

Школа політэхнізуецца

У Ленінскай Слабадзе,—рабочым раёне заводаў Ане і Дынамо,—у школе № 9 з пачатку навучальнага году была ажыцьцёўлена політэхнізацыя школы. Дзеці з новай групы праходзяць заняткі ў сьлясарным, такарным, ткацкім цэхах. Заняткі разьбіты па дэкадах на 6, 8 і 10 гадзін.

На здымку: У сьлясарным цэху. Вымер деталяй.

Рапарт 20-ай фаб.-зав. школы імя „Дзесяцігодзьдзя БССР"

20-ая школа зараз у сваім складзе налічвае 378 вучняў. З гэтага ліку рабочых—64 проц., служачых—18 пр., беднаты—15 проц. і сялянска-беднякоў-серадняцкай часткі—12 проц.

З іх піонэраў —136, комсамольцаў—14, акцябрат—71, а ўсяго арганізаваных школьнікаў—60 проц., масавы атрад „лёгкай кавалерыі".

Форма экланамічнай працы—брыгадная, форма самаарганізацыі вучнёўства—атрадная і звеньневая. Школа падпісала дагавор на соцспаборніцтва з 8-ай яўрэйскай, 33 і дасьледчай школамі.

Спаборніцтва і ўдарніцтва далі наступныя вынікі: непасьпяховасьць зьменшылася з 21 проц. у першы сэместр да 4,5 проц. у чацьверты сэместр.

Падпіска на газэты па 2-м і 3-м концэнтрах павялічылася з 46 проц. да 114 проц. Дзякуючы ўдалай працы па выпісцы газэт, школа атрымала пераходзячы сьцяг „П. П.".

Вучнёўская маса на ўсе 100 проц. уцягнута ў грамадзка-карысную працу.

Вучнямі прынесена ў школу звыш 2 тон попелу і 2 з паловай тоны сабрана па ваколіцах гораду; сабрана тона ўтыльсыравіны, ¼ тоны жалезнага лому, 20 кілёграм каляровых мэталяў, 25 мяхоў, пабудавана для вёскі 8 радыё-прыймачоў. Школа разгарнула вялікую антырэлігійную працу сярод вучняў, бацькоў з кольнага насельніцтва, а таксама колгасаў. Ячэйка ваяўнічых бязбожнікаў налічвае 84 вучні, ячэйка юных безбожнікаў—72 вучні.

Пад кіраўніцтвам гуртка былі арганізаваны 2 карнавалы і дзьве дэманстрацыі антырэлігійнага характару. Гурток бязбожнікаў дабіўся зачыненьня ў раёне школы малельні адвэнтыстых.

Сіламі гуртка былі праведзены 5 дакладаў антырэлігійнага характару на бацькоўскіх сходах, 4—у колгасах Паражырскага с-с і 5—у рабочых клюбах. Шырока разгарнулася праца і па інтэрнацыянальнаму выхаваньню. Гурток МОПР'у аб'ядноўвае зараз 155 вучняў. Вучні школы сыстэматычна падтрымліваюць сувязь з школамі Паўночнага краю, Паўночнага Каўказу, ЦЧО, Уралу, Грузіі, Азэрбайджану і з піонэрскай арганізацыяй Усходняй Прусіі, такім шляхам перадаюць вопыт сваёй працы і скарыстоўваюць вопыт іх працы. Наладжана шчыльная сувязь з 8-ай яўрэйскай школай праз арганізацыю сумесных сходаў, выездаў у колгасы, па адзначаньне сумесных вечароў, вясенних паходаў, наведваньне кіно і пасяджэньні падрады.

У галіне перабудовы вёскі на соцыялістычны лад зроблена наступнае: з дапамогаю школы арганізаваны 3 колгасы, складзены для іх вытворчыя пляны. Аказана дапамога ў справе арганізацыі працы. Настаўнікамі ў Паражырскім сельсавеце праведзена 60 сходаў, арганізаваны піонэратрад і бібліотэка, у колгасе пастаўлена 8 спэктакляў, забясьпечаны чырвоныя куткі плякатамі, лёзунгамі, часткова выпіскай газэт і выпускам насьценгазэты. Для працы на вёсцы сіламі вучняў сабрана 29 р. 52 к.

Сувязь з вайсковай організацыяй забясьпечана праз сатаварыства з АБВШ.

У адказ на крыжовы паход папы сабрана 12 р. 72 к. на падводную лодку.

Школа па навучальнай сетцы і па штату не адрозьніваецца ад іншых школ гораду Менску, хоць і лічыцца фабрычна-заводзкай, аднак пытаньне політэхнізацыі пастаўлена было ў поўнай шырыні яшчэ спачатку мінулага навучальнага году.

Навучальны плян школы і праграмы былі пабудаваны на базе вытворчасьці заводу „Энэргія". Вучні 6-ай, 7-й і 8-й клясы працавалі па 16 гадзін у месяц у спэцыяльнай майстэрні заводу, а таксама брыгадамі па 16 гадзін у цэхах заводу. Для азнаямленьня з іншымі галінамі вытворчасьці і для атрыманьня поўных звычак, пры школе арганізавана сталярная майстэрня, дзе маецца—20 варштатаў, і такарны станок. Праца арганізавана па картоннай і пераплётнай справе. Скарыстаны поўнасьцю экскурсійныя мэтад для азнаямленьня з іншымі галінамі вытворчасьці.

Навыкі і азнаямленьне з вытворчасьцю сельскай гаспадаркі вучні атрымлівалі ў час працы на профшкольным вучастку, дзе была насеяна рассада для колгасаў і пасаджана руча так морквы, а таксама—у колгасах і саўгасах.

Школа ўсямерна дапамагала выкананьню прамфінпляну заводу, для чаго праводзіліся адпаведныя гутаркі па цэхах заводу, маляваліся плякаты і лёзунгі. Вучні і настаўнікі прымалі ўдзел у пасяджэньнях фабзаўмясцкому і яго камісіі, прымалі ўдзел у пасяджэньнях вытворчых нарад і камісій.

На заводзе былі арганізаваны два гурткі для няпісьменных і малапісьменных.

Школа прымае самы актыўны ўдзел ва ўсім жыцьці заводу.

Спачатку ў сувязі з заводам былі некаторыя шэрахаватасьці, але ў канцы навучальнага году яны цалкам былі ліквідаваны. Адносіны рабочых самыя прыхільныя. Рабочыя лічаць школу сваёй школай, не гледзячы на тое, што з боку Наркомасьветы і Гарана не было належнага падтрыманьня ў справе політэхнізацыі. Мы яшчэ на сёньняшні дзень маем шэраг недахопаў: адсутнічае належнае памяшканьне, абсталяваньне і г. д.

На бягучы год школа ставіць сваёй задачай дабіцца таго, каб стаць сапраўды фабрычна-заводзкай школай,—па навучальных плянах, па сетцы і па сутнасьці. Дабіцца замацаваньня тых посьпехаў у справе політэхнізацыі, якія маюцца, і рашуча пралягваць працу ў гэтым напрамку.

Школа лае абяцаньне Усебеларускаму Політэхнічнаму зьезду прыняць належныя захады да таго, каб ліквідаваць усе недахопы, якія былі дапушчаны ў мінулым годзе. Школа пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі стане ў поўнай меры політэхнічнай.

Кляса супроць клясы

Цэргібелеўскія арышты і забойствы ў дні прадвыбарчай барацьбы

БЭРЛІН, 17. Цэнтральны выбарчы камітэт компартыі і Бэрлінская арганізацыя МОПР'у выпусьцілі тэрміновую адозву, у якой бэрлінскія рабочыя заклікаюцца прыйсьці на дапамогу пролетарскім раёнам у прадвыбарчай барацьбе.

У адозьве гаворыцца: у часе выбарчай кампаніі забіта 8 рабочых 6 ранена, сярод іх многія цяжка. Звыш 1000 рабочых арыштаваны. Частка з іх ужо прыгаворана да розных пакараньняў, а астатнія прадстануць у бліжэйшы час перад надзвычайным судом.

Усім ім пагражае турэмнае зьняволеньне на доўгія месяцы і гады.

У знак пролетарскай салідарнасьці забаставала 5000 рабочых

ЛЕНДАН, 18. З Дамаску (Сырыя) паведамляюць, што там забаставалі 5 тысяч тэкстыльных рабочых. Усе тэкстыльныя прадпрыемствы спынілі работу. Забастоўка абвешчана ў знак салідарнасьці 400 ткачам, якія бастуюць ужо тры месяцы. Бастуючыя патрабуюць павышэньня заработнай платы.

Беспрацоўе расьце

ЛЕНДАН, 18. Па афіцыйных даных, у Ангельшчыне 8-га верасьня было зарэгістравана 2 мільёны 189 тысяч 571 беспрацоўных, г.зн. на 79,127 беспрацоўных болей, чым у папярэдні тыдзень і на 989,789 болей, чым летась.

Фашысцкі разгул у Нямеччыне

З моманту прыезду ў Нямеччыну Макса Гельца, якога з захапленьнем спаткала працоўнае насельніцтва,—буржуазная, асабліва соцыял-дэмократычная прэса павяла супроць яго адчайнае цкаваньне.

Некалькі дзён назад было аб'яўлена, што Макс Гельц будзе выступаць у гор. Вадэльстэры. Тады фашысцкія фашысты сталі рыхтавацца да нападу.

9-IX увечары 300 нацыянал-фашыстаў у Вадэльстэры напалі на Гельца і нанесьлі яму цяжкія крываныя раны ў галаў і сьпіну. Паліцыя зьявілася толькі тады, калі Гельц быў увесь зранены. У больніцы Гельц прышоў да прытомнасьці толькі праз 2 гадзіны. Пры апэрацыі з цела Гельца былі выцягнуты вялікія кавалкі шкла. Становішча параненага цяжкое.

На здымку:—Портрэт тов. Макса Гельца.

Чырвоная армія ля Ліліну і Чанша

ШАНХАЙ, 15. Весткі аб паражэньні чырвоных войск у раёне Чанша аказаліся значна пальлічанымі. Нягледзячы на цэлы шэраг бліскучых перамог, якія, як паведаміла агенцтва „Гоміньь", былі атрыманы над Чырвонай арміяй, усё-ж чырвоныя праяўляюць надзвычайную жывучасьць іменна у раёне Чанша. Сёньня агенцтва „Гоміньь" прызнае што 2 тысячы чырвонаармейцаў рухаюцца ў напрамку да гораду Ліліну (30 кілёмэтраў ад Чанша) і што войскі Чжу-Дэ працягваюць заставацца ў раёне Талонагань Чжу-Чжоу (20 кіл. ад Чанша), дзе раней урадавыя войскі быццам-бы атрымалі „самыя буйныя перамогі" над чырвонымі.

Патрабаваньне аб забароне ўвозу савецкіх тавараў

НЬЮ-ЁРК, 18. Конфэрэнцыя фэдэрацыі працы штату Нью-Джэрсі (фэдэрацыя далучаецца да жоўтай амэрыканскай фэдэрацыі працы), прыняла рэзолюцыю, якая патрабуе каб конгрэс (парлямэнт ПАЗШ) забараніў увоз савецкіх прамысловых і сельска-гаспадарчых тавараў у Злучаныя Штаты. Адбітак рэзолюцыі пасланы прэзыдэнту Гуверу.

„У Нямеччыне растуць сілы, гатовыя ўзарваць усю пасьляваенную Эўропу"

ВАРШАВА, 18. Згодна камэнтараў польскай прэсы вынікі Нямецкіх выбараў сьведчаць аб тым, што ў Нямеччыне растуць сілы, гатовыя ўзарваць усю пасьляваенную Эўропу. Па думцы газэт, выбары пагражаюць Нямеччыне хаосам і зруйнаваньнем.

Памёр тав. Кастроў

МАСКВА, 16. Цэнтральны Камітэт УсеЛКСМ паведамляе аб сьмерці члена ЦК УсеЛКСМ Тараса Кастрова, якая пасьледавала у Гаграх 18 верасьня а 4 гадзіне дня.

Гараць маёнткі абшарнікаў

ВАРШАВА, 18. На Валыні зарэгістравана шэраг падпалаў абшарніцкіх паселішчаў, польская ўлада лічыць, што падпалы—гэта справа рук украінцаў. Робяцца арышты.

„Барацьба з комунізмам, гістарычная, неабходная задача"

ГЕЛЬСІНГФОРС, 18. Прадвыбарная кампанія пачынае разгортвацца. Фашысцкая буржуазія выкрывае свой сапраўдны твар і імкнецца прадвыбарную кампанію правесьці пад лёзунгамі падрыхтоўкі вайны супроць СССР.

Апублікаваная прадвыбарная адозва крайне правай коаліцыйнай партыі Кокумус. Адозва патрабуе перш за ўсё праведзеньня антыкомуністычных законаў, прыняцьця захадаў для перамогі прамысловага і сельска-гаспадарчага крызысу.

Адозва падкрэсьлівае неабходнасьць удзяліць асаблівую ўвагу абароне краіны. Заканчваецца адозва ўказаньнем, што барацьба з комунізмам зьяўляецца „гістарычнай, неабходнай задачай". Фінляндыі, дыктуемай у прыватнасьці геаграфічным становішчам краіны.

Адказны рэдактар—Рэдкалегія

Менск, друкарня БДВ імя тав. Сталіна Галоўлітбел № 598